

Náklo

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Litovel

Nadmořská výška: 230 m n. m.

Počet obyvatel: 1 491

Adresa URL: www.naklo.cz

Okres: Olomouc

GPS souřadnice: 49.654624N, 17.129688E

První pís. zmínka: 1078 (946 let)

PSČ: 783 32

Historie obce Náklo

Samotný název Náklo se vyskytuje poprvé v psaných listinách roku 1078 ve formě německé "Nákel", staroslovansky "Naklye - Náklí - Náklo". Název Náklo znamená bařinaté místo, kde klíčí mladé vrbiště. Toto je jeden z mohých výkladů názvu obce.

Jiná eventualita vychází z toho, že název "Náklo" vznikl podle staveb "na kůlech", které se v těchto oblastech stavěly a byly archeology objeveny.

Někteří historikové oproti tomu tvrdí, že Náklo je odvozeno od srbského slova "naklja" což znamená záhyb řeky.

Ve své práci o původ názvu Náklo, historikové, kteří zastávají názor, že je odvozeno od slova klíčit, argumentují skloňováním slova "kůl" ve staročeštině. Podle nich by název vznikl ze slova "kůl" zněl "Na-klí". "Náklo" je podle nich pojmenování bahnatého místa, kde klíčí vrby.

Obyvatelé samotné obce a i současní historikové se však přiklánějí spíše k variantě, že Náklo vzniklo podle osady "na kůlech", kterou zde archeologové objevili.

První zmínka o Náklu, jak již bylo řečeno, je díky písemné zprávě z roku 1078. V tomto roce daroval kníže Oto Sličný část desátků, které získal od nákelských, nově založenému klášteru Hradisko v Olomouci.

První slovanští obyvatelé obce byli pohané, jejich hroby zde byly nalezeny. Celá obec se rozkládala na ostrohu v bažinaté oblasti, bažiny tvořily její přirozenou ochranu ze strany severní. Ze strany druhé byla obec chráněna branou, ta měla zabránit nepříteli ke vstupu do obce. V místech kde tato brána stála, se dodnes nachází část obce zvaná "Zábraň".

Počátky šlechtických rodů spadají do nejstarších dob, kdy jednotlivci vynikali udatností, bohatstvím a věhlasem. Jejich rodina pak požívala vážnosti a vynikala nad jiné. Toto bývalo v každé osadě a tedy i v Náklu. I zde byl šlechtický rod, který měl své sídlo, tvrz, hrad a dvůr. Z vladyské rodiny nákelské se později vyvinul rod rytířů z Nákla. V tomto rodě bylo časté jméno Bohuněk. Znak pánů z Nákla je znám pouze z jedné zachovalé pečeti z roku 1440 (znak úplně vlevo). Za rody příbuzné se považují ty, které užívaly podobného znaku. Mnohdy však není možno přesně určit, zda ve znaku je hlava husí, supí nebo kohoutí.

Nynější podoba obecního znaku pochází z roku 1997. V zeleném štítě je červený heraldický kříž, provázený přivrácenými stříbrnými husími hlavami s krky, se zlatými zobáky a červenými jazyky. Slavnostního předání rozhodnutí o přidělení obecního znaku z rukou premiéra Miloše Zemana se zúčastnil starosta obce Karel Široký.

Slavnostního předání rozhodnutí o přidělení obecního znaku z rukou premiéra Miloše Zemana se

zúčastnil starosta obce Karel Široký.

Někdy před rokem 1600 byla v Nákle zřízena škola. Ve spisech olomouckého klášterního Hradiska se u roku 1609 uvádí jméno Havel Simitius, což byl učitel, který v té době v Nákle učil. Škola byla nedaleko kostela a fary. Švédský vpád ji roku 1642 zničil, ale vesnice nechala školu znovu zřídit a to opět u kostela. Pokud se podíváme do obsahu výuky, tak se na škole vyučoval biblický dějepis, krasopis, mluvnice, místní zeměpis, počítání z paměti, přírodopis a zpěv.

Během let se podoba budovy školy měnila. V roce 1786 při dělení panského dvora, bylo rozhodnuto, že se z budov zřídí škola a fara. Bohužel však škola byla zřízena v nevyhovující budově, jež byla vlhká a tmavá. V roce 1843 se v jedné z tříd propadl strop, ten byl opraven až v roce 1853. Budova byla však nadále nevyhovující, což nelibě nesli hlavně rodiče žáků. Proto se některé z obcí (Příkazy a Unčovice) vyškolily a zřídily si školy vlastní. V roce 1885 se započalo se stavbou nové školní budovy na pozemcích Melichara a Františky Maulerových, které byly za tímto účelem obcí vykoupeny. Kolaudace nové stavby se konala 17. února 1886, ale stavba nebyla schválena, zejména na střeše se našlo množství nedostatků, po jejich odstranění byla budova konečně 31. srpna 1886 zkolaudována. Definitivní vybavení školních místností bylo provedeno roku 1890.

Na budově byly později prováděny ještě ozdobné práce. Upravoval se dvůr a tělocvična. Roku 1900 byla opravena střecha, roku 1921 vsazena nová okna. Ale už roku 1930 bylo nutno celou budovu řádně upravit neboť tato byla stavěna velmi nedbale. I kvůli počtu žáků bylo rozhodnuto školu o jedno patro nadstavit. Práce byly zahájeny roku 1935 a po Novém roce 1936 se v již upravené škole vyučovalo a vyučuje se dodnes

Hanácký kroj se v Nákle nosil ještě počátkem 19. století, mizeti počal teprve po roce 1850. Mužský kroj vymizel nejdříve. Nebyl tak bohatý jako ženský. Oděv ženský byl pestřejší a podle něho se poznávaly ženy starší od mladších, vdané od svobodných. Jednotlivé části ženského obleku byly tyto: pančuche, střevíce, krbce, papuče, sťořák, fěrtoch, zástěra, oplečí, rokávce, lajdík, placák, šátek na hlavo, gargola, pantlék, flanelka, batan, kuřoch, valaška, marinka, obrus a heta.

Již ve čtyřicátých letech 18. století se scházeli někteří sousedé z Nákla a okolí na faře u kaplana Ondřeje Brázdila, který jim půjčoval ke čtení české knihy. Později se sházeli u kupce Františka Richtra, kde se četlo a o slyšeném hovořilo. Lásky ke knize byla příčinou, že soukromý čtenářský kroužek v Nákle se změnil roku 1863 na první nákelský spolek.

Druhým nejstarším nákelským spolkem byl zpěvácký spolek "Svatopluk". Během let vznikaly spolky další a další. Jmenujme například: Občanská Beseda, Veteránský spolek, Sbor dobrovolných hasičů, Králíkářský spolek, Včelařský spolek, Holubářský spolek, Drůbežnický spolek, Skupina venkovské mládeže, Jednota Orla, Jednota Sokola, Okrašlovací spolek a spousta dalších.

